XIV-ik évfolyam. 29-ik szám. Kőszeg, 1894. julius 22-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Millenáris ünnepségek.

Ha itt Kőszegen az ezredéves kiállitási helyibizottságáról nem hallanánk néha valamit, meg a takarékpénztár jótékony adományáról, mely kevésbé tehetős iparosainkat a kiállitásban való részvételre serkenti: bizony nem sok, vagyis jobban, semmi sem emlékeztetné az embert a két év mulva rendezendő ezredéves nagy nemzeti ünnepre. Vagy csak olyan szélcsend volna ez, mely beáll kitörő zivatarok előtt, a mikor azután egyszerre jön mozgásba az egész nagy mindenség? . . . .

Készül szép csendben minden, dolgoznak egyesek, bizonyos körök és majd azután a nagy ünnep előestéjén a hivatottak és mindenki fölrezzenek és elárasztják e várost a nagy alkotásokkal: gyárral, főgimnáziummal, katonasággal s még tudja Isten, miféle áldásokkal?!

Dehogy!

A szélcsend ilyen értelemben örökös ebben a mi klimánkban; senki nem mozdul, annál kevésbé erőlködik, igy tehát nem is lehet nagy kilátásunk az alkotásokra.

Az ezredéves ünnep az előjelek után itélve, ugy talál bennünket minden különös vivmány nélkül, de talán még csak ünnepi mezben sem.

No de végre, mi is az az ezredéves ünnep?

Némelyek szerint: lári-fári, nix; mások pedig, talán a hivatottak, a kik tudják értelmét, jelentőségét a dolognak, nos, azok meg egyszerüen nem törődnek effélékkel. Egyedüli a maga nemében a turista-osztály, mely már jó régen és olsóbben gondolt az ezredéves lét megörökitésére, persze a saját intencióinak a leghelyesebben megfelelő kivitelt czélozva. Igen ám, de a városnak vannak általános érdekei, a melyeket ez alkalommal elő lehetne sőt elő is kellene mozditani, persze magának a városnak. A főgimnáziumot kivántuk évekkel ezelőtt: akkor ránk sem kederitettek. Fölvetettük a kérdést most a király itt járta után és a király nevéhez kitöttük a létesitését: ekkor már szóba állottak velünk. Hát tegyük meg még azt is és az ezredéves ünnep megülésére inditott országos mozgalomba vigyük bele a *Ferencz József-főgimnáziumot*. Talán megyen igy, ha másként nem ment.

Ha pedig éppenséggel semmi sem akarna elsülni és senki sem gondol az ezredéves ünnepségekre, hát akkor a városi képviselő-testület legalább egy *milleniumi bizottságot* küldjön ki, hogy lássa a világ, miként mi is akarunk valamit és nem bizzuk magunkat mindenben csak mindig a turistákra.

Hazafiságot, lelkesedést minden nemzeti ügyeink iránt, iparkodást, szorgalmat — azt mondanók — ne tanuljunk másoktól, hanem érvényesitsük ezeket a magunk javára és a haza dicsőségére.

Kőszegnek a millenniumi ünnepségek alkalmával rá kell tudni valamire mutatni, a mi számot tehet, mert tanuságot kell tennie és fog is tenni e város körülbelül ilyenformán: a haza keblén nevelkedtem egy évezreden át, most oly ruhában állok itt, a milyenbe a jelen nemzedék öltöztetett.

Ezredéves kiállitás.

Az 1896 iki ezredéves kiállitás szervezési előmunkálatait lényegökben befejezték és most már a tulajdonképeni kiállitási munkák időszaka kezdődik. Az országos bizottság és a csoportbizottságok megállapitották a kiállitás mindegyik osztályának programmját és kereteit; sok merész ujitó czimét fogadtak el, nagyratörő czélokat tüztek ki. A kiállitás ügyeit intéző kormányférfiak nem riadtak vissza semmi költségtől, hogy ugy az egész kiállitási terület, mint az egyes kiállitási épületek méltó szinhelyei legyenek az országos évezredi versenynek, a megvalósitandó nagy eszméknek.

A tavaszi idő beáltával száz meg száz munkás kéz jön mozgásba, hogy a városligetet átalakitsák az ezredéves kiállitás szinhelyévé, a hol azután föl lehet épiteni a csarnokokat, a melyek a nemzeti munka remekeit befogadják majd. Végül a kiállitási igazgatóság szétküldte már a bejelentési ivek tizezreit és minden városban, minden megyében működnek már a közegek, a kik az egyes kiállitóknak megadják a szükséges utbaigazitásokat. Most a nemzet munkásain a sor, hogy a kijelölt, kitüzött kereteket betöltsék tehetségük és szorgalmuk eredményeivel, hogy bejelentsék az ész és a kéz remekeit, melyek bemutatásával tanusitani fogják, hogy ezer év multával a müveltség milyen magas fokára emelkedett a nemzet, az ős termelés, az ipar, a kulturális haladás minő alkotásai és vivmányai biztositják a magyar államnak a második évezredet.

A nemzeti lelkesedés nem rég mult hatalmas megnyilvánulása fölkeltette az egész müvelt világ érdeklődését és a nemzet minden fia most még inkább meg fogja ragadni az alkalmat, mely 1896-ban kinálkozni fog arra, hogy a világgal megismertessük a most megnyilatkozott erkölcsi erőnek szellemi és anyagi hatalmi eszközeit is. Az időpont most a legkedvezőbb. — Most mikor az egész magyar nemzet annyira egynek érezte magát, most gondoljon mindegyikünk arra, hogy millennium ünnepén mivel fog a maga részéről hozzájárulni ahhoz, miszerint a nemzeti próbatétel a nagyszabásu kerethez, a kitűzött czélhoz évezredenkint csak egyszer ismétlődő alkalomhoz méltó legyen.

És már most szükséges, hogy mindegyik kiállitó jelentkezzék; mert igy egyrészt a kiállitóknak kellő

TÁRCZA.

A nyaralásról.

Irta: WEISZBERG ZSIGMOND dr.

Nyáron is szivesen tele sziná tüdejét a városi ember jótékony oxigénnal, ha épp a nyári meleg nem élesztene fel télen át szunnyadott száz meg száz forrást, melyből, az öldöklő utczai poron kivül, még más mindenfele gőzök és gázok szállnak fel a levegőbe, hol egymással egyesülve oda hatnak, hogy az ember a város, kivált a nagy város, szennyezett levegőjéből kikivánkozzék a természetbe, még pedig az u. n. szabad természetbe.

Csakhogy helyén találjuk sietve kinyilatkoztatni, hogy azzal a szabad természettel is csak ugy vagyunk, akár a mesés aranyországgal: hiába keressük.

Mert mit manapság a szabad természet elnevezéssel illettünk, korántsem az, hanem az emberi tevékenységnek és munkásságnak különféleképen megnyitott és rendelkezésére álló működő tér, a mennyiben nem vagy csak igen gyéren akadunk már rengeteg őserdőre, vad állatokra, buja, mérges flórára stb. A mi pedig azt az elnevezést csakugyan megérdemli, a szaharai sivatag, a nagy oczeán, a gleccserek világa és a tropikus őserdő, ez ugyan a szó, legszorosabb értelmében szabad természet; de fölösleges bizonyitgatnunk, hogy e helyek legkevésbé olyanok, a hol czivilizált ember magát jól érezhetné.

Látjuk tehát, hogy a szabad természet fogalma, nem foglalja magában ama követelményt, mely egészségtani tekintetből a nyaralás kérdésének megvitatásában, eldöntésében tulajdonképen megkivántató és elérendő volna. S mégis az egészségtan nyomain akarunk e tekintetben haladni, akkor teljesen meg kell elégednünk, ha valamelyik tájról vagy vidékről azt állithatjuk, hogy ott por, füst és bűz nincsenek; továbbá a levegő szabad áramlásának semmi mesterséges akadály, pl. nagy épületek, nem áll utjában; a lakosság nem lakik sürűn együtt az utczai lárma hiányzik és végre az emberek ama nyüzsgő lótása-futása sem veszélyezteti ott az egyesek üdülésre szánt, lassu lépésben tartott magányos setáit. Ilyen helyeken, a nagyvárosi lakos különösen érzi és érezheti magát, még pedig testében, lelkében egyaránt.

A mondottak után fölösleges volna most, de nem is szándékunk, a nyaralás hasznát hosszasabban taglalgatni; czélunk csak az, hogy a nyaralásban uralkodó tévedéseket helyreigazitsuk; a szabad természet ősereinek miként és milyen arányban való alkalmazásáról, kellő tájékozást és felvilágositást nyujtsunk.

S e tekintetben foglalkozzunk mindenek előtt az u. n. falusi levegővel. Önámitás azt gondolni, hogy a levegő a falun, talán oxigénban gazdagabb, mint a városban; vagy talán egy olyan más, hatásos alkotórész van benne, mely képes a lakások ablakain és falain keresztül hatni és a benlakókat egyszerre egészségessé tenni. Korántsem olyan; sőt ellenkezőleg, a legüdébb falusi levegőben egyetlen egy oxigén-atommal sincs több, mint a legrosszabb városi levegőben; valamint, hogy az annyira magasztalt ozon is csak egy olyan, inkább félreismert, mintsem jól ismert nagyság.

Mi a falusi levegőnek a városi előtt mégis oly nagy elsőbbséget kölcsönöz és azt — kivált a városiaknak — annyira kivánatossá teszi, az egyedül nem szennyezett volta; nincs benne por, füst, bűz, gőz stb., melyek a levegőt a városban tapasztalat szerint annyira rontják.

Mindamellett a falun is, épp ugy, mint a városban, nyirkos, nedves, vagy zsufolásig megtelt lakásban a levegő egyaránt rossz. Itt is, ott is a közönséges levegő élvezhetésének első föltétele, hogy szorgalmasan és kitartóan szellőztessünk; mert, csak e feltétel mellett valósulhat meg az olasz közmondás igazsága. A hová a levegő bejut, csak kivételesen jut be az orvos.

S minthogy már levegőről szólunk, megemlékezünk itt röviden az u. n. hegyi levegőről is.

A hegyi levegő nem egyéb ritkitott levegőnél, mely sulyra nézve ugyanazon térfogatban, kisebb sulyu fenn a hegységen, mint lenn a sikságon. Innét ered, hogy pl. Budapesten az Andrássy-úton belehelt levegőben több az oxigén, mint a Gellérthegyen; vagyis hogy ha ott egyet lehelünk nagyobb súlyu levegőt szivunk magunkba, mint itt.

Minthogy pedig minden embernek bizonyos időben, bizonyos súlyu oxigénra van szüksége, önként következik, hogy magas hegyeken ösztönszerüleg mélyebben lélegzik az ember mint a sikságon. Ennek megint az a jó hatása van, hogy a lélegzést tevő mellkas önkéntelenül is jobban kitágul és akarva nem akarva, arra szoktatja az embert, hogy rendesen mély belélegzéshez, vagy tüdő gimnásztikához szokjék.

Az a tény tehát, hogy a hegyen levő levegő viszonylagosan szegényebb oxygénban s azért a lélegzés itt önkéntelenül is szaporábbá, mélyebbé is válik, a nagy közönségben ama balhiedelmet keltette fel, hogy a hegyi levegőben, ki tudja milyen különös, csodatevő alkotó rész van.

Azonban ha igy van is a dolog, azon haszon, mely kivált szükmellüekre nézve, a mély belélegzés megszokásából háramlik, jóval fölülmulja azt a hibát, melyet

idejük marad, hogy a kerületi bizottságoktól utbaigazitást kérjenek és bejelentett tárgyak kivitelére megfelelő gondot forditsanak, másrészt pegig a rendezéssel megbizott közegek gondoskodhatnak arról, hogy az idején bejelentett kiállitási tárgyak kellőleg érvényesüljenek és a nemzeti munka millió és millió remeke harmonikusan rendezett, minden részletében gondosan egybeillesztett egészet képezzen. Itt-ott rebesgetnek közhireket a kiállitás esetleges elodázásáról. A leghatározattabban állithatjuk, hogy ezeknek a mendemondáknak semmi alapjuk nincs.

Kiállitástechnikai szempontból semmi ok sincs az elodázásra, -- mert az egyes-egyedül csak a kiadások növelését eredményezné. Egyesek bizonyos nagyszabásu közmunkák befejeztétől akarnák függővé tenni a kiállitás megtartásának idejét. Ez képtelen kivánság; mert a hatalmasan haladó Magyarországban most már mindig fognak nagy közmunkák folyni, de a magyar állam megalkotásának ezredik évfordulója ugy a mint a köztudalom azt megállapitotta: olyan mozzanat, a melyhez képest még a legnagyobb szabásu közmunka is elenyészik.

Tehát itt az ideje, hogy a nemzeti munka összes képviselői az alkalmat, a hol a hazafias felbuzdulást évezredre szóló alkotásban megtestesithetik, siessenek megragadni és az 1896-iki millenniumi kiállitáson bemutatandó remekeiket, az illetékes közegek, testületeknél bejelenteni tovább ne késsenek.

Hazai gyümölcsészetünk és a sz-pétervári kiállitás.

Már több izben volt ismertetve részint napi- részint szaklapjainkban, hogy az Észak metropolisában: Sz-Pétervárott rendkivül nagy becse van a friss csemegegyümölcsnek és tényleg majdnem hihetetlennek tünik fel, mily nagy mennyiségü gyümölcs fogyasztatik nem csak sz-Péterváron és Moszkvában, hanem Riga, Dynaburg, Helsingfors, Smolensk, Rybinsk, Varsó, Kowno, Nisni-Novgorod, Wilna, Kiew, Minsk, stb. stb. nagyobbkisebb orosz városokban is, mily nagy fényüzés tárgyául szolgál a szép gyümölcs az előkelőbb körök és a középosztály asztalánál és mily magas árak fizettetnek ennek folytán Oroszországban asztali gyümölcsért.

E körülmény Magyarország által ezideig vajmi kevéssé volt kihasználva gyümölcsészetének javára. Hallottunk ugyan Kecskemétről inditott szórványos gyümölcsküldeményekről Oroszországba, de épen mert nagyon is szórványosak, komolyan számba nem jöhettek.

Annál jobban sikerült Francziaország és Déltirol érdekelt köreinek meghóditani az orosz gyümölcsfogyasztást és tekintve a rendkivüli magas árakat, nagy hasznát látták az oroszokkal való összeköttetéseiknek.

Hogy pedig Magyarország geographice sokkal kedvezőbb fekvésénél fogva, vagy inkább ennek daczára sem uralja le sőt meg csak részben sem birta meghóditani az orosz gyümölcs-piaczot, ez bizonyára nem a magyar csemegegyümölcs minőségén mult, mert ez minden tekintetben felveheti a versenyt ugy a franczia, mint a tiroli gyümölcsel, hanem hiányzott a kezdeményező, mozgató erő, mely e nagy fogyasztóhoz terelte volna a magyar terményt.

Most azonban elérkezett végre az alkalom, hogy a magyar csemegegyümölcsöt egy csapással, könnyü szerével be lehet vezetni Oroszország fogyasztó területeire anélkül, hogy a magyar gyümölcstermelőknek bármi fáradságukba vagy anyagi áldozatukba kerülne.

Csak akarnia kell a magyar termelőnek és nem piaczot fog hóditani termelvényének, de meg vagyunk győződve, hogy ki fogja Oroszország piaczairól a versenyző államokat szoritani; mert kedvező helyrajzi fekvése és gyümölcsének kitünő minősége megadják neki a sikeres versenyre képesitő tehetséget és erőt. Csak be kell mutatni termelvényeinek mustráit, az idén pedig bemutathatja, mert jó gyümölcstermés mutatkozik Magyarországon és a magyar gyümölcstermelő el fogja mondhatni a hajdani római caesarral: Jöttem! Láttam! Győztem! . . . .

A császári orosz kertészeti egyesület gyümölcsészeti kiállitást rendez, mely f. é. szeptember hó 22-en nyittatik meg Sz-Pétervárott a vednöke: Ő császári Fensége Nikolaj Michailovics nagyherczeg által. A kiállitás nemzetközi lesz és elmondhatjuk, hogy nagyszerü előkészületekkel tétetik folyamatba, mert a rendezőség hatalmas segédeszközöknek lévén birtokában, minden hathatós tényezőt megmozgatott, hogy a siker méltó legyen és megfeleljen az eszközök nagyszerüségének. Európa még nem látott olyan gyümölcsészeti kiállitást, a minőnek a szentpétervári kiállitás igérkezik!

Az orosz császári kertészeti egyesület minden államban jelölt ki egyet az előkelőbb és kiválóbb szakférfiak közül, a ki az emlitett kiállitást, illetve ennek ügyeit képviselje az illető államban. Igy péld. Magyarországon Mauthner Ödön magkereskedőt tisztelte meg képviseletével. Viszont a magyar kormány, illetve a földmivelési magyar királyi miniszterium Molnár István kir. gyümölcsészeti biztost nevezte ki sz-pétervári képviselőjéül és bizta meg a magyar osztály rendezésével és ugyancsak a földmivelési magyar királyi miniszterium szintén Mauthner Ödön magkereskedőt ruházta fel a magyar csoportbiztos tisztségével Sz-Pétervárott.

E két férfiu már most minden lehetőt elkövet, hogy Magyarország gyümölcsészete minél nagyobb, minél impozánsabb méretekben, minél tömegesebben, minél szebben legyen képviselve. A gyümölcstermelőknek minden kedvezmény, minden könnyebbség kieszközöltetett, hogy csak tömegesen vegyenek részt a kiállitásban: A magyar kormány a kiállitásra szánt gyümölcseik szállitási költségeit saját terhére elvállalta, ugy hogy a kiállitókat semmi költség nem terheli, sőt arra meg Mauthner vállalkozik, hogy ha nagyobb szabásu gyüjtemény gyümölcsöt akarnak kiállitani, Mauthner az ő saját költségén küld szakavatott embert, ki a gyümölcsöt szakszerüen becsomagolja!

A kiállitást érintő minden kérdéssel bátran fordulhat gyümölcstermelő közönségünk akár Molnár Istvánhoz akár Mauthner Ödönhöz, mindenik kimeritő választ és felvilágositást legott készséggel fog adni minden kérdésre.

Ritkán kinálkozik ily kitünő alkalom a hazai gyümölcsészet részére minden anyagi áldozat nélkül egy nagy, hatalmas és jövedelmező piaczot könnyü szerével megnyerni. Közönségünkön áll, hogy ezen alkalmat megragadja és el ne szalassza. Mutassák meg termelőink tömeges részvételük által, mire képes a magyar gyümölcsész, mutassák fel Sz-Pétervárott a magyar gyümölcsöskert kincseit. Ha ezeket meg fogják ott ismerni, bizonyára kapva kapnak rajtok és játszi könnyen ki fogják onnan szoritani a franczia és a déltiroli versenyt.

HIREK.

— **Uj misés.** Árvaházunk viczeprefektusa, *Schwarz* József ma mondja szülőfaluja, Vörösvár plebánia-templomában első sz.-miséjét.

-- **Sörgyár.** Üzletembereinknek egy pár kiválóbbja komolyan foglalkozik a tervvel, hogy itt Kőszegen sörgyárat létesitsen. Eleinte csak kicsinyben produkálnák a kőszegi sört, meg akarván mutatni, hogy aránylag olcsó áron jó italhoz juthat a fogyasztó, anélkül hogy a külföldre szorulna.

— **Esküvő.** *Schmidt* Károly cs. kir. csendőrhadnagy f. hó 17-én vezette oltárhoz a kőszegi plebániatemplomban *Schwarcz* Marcsa kisasszonyt, özv. *Schwarcz* Pálné leányát. Az eskető pap *Beer* Károly katonai alreáliskolai hittanár volt, ki a fiatal párhoz szép beszédet intézett.

— **Eljegyzések.** *Kuliffay* Kálmán polgárdi (fehérvárm.) gyógyszerész jegyet váltott *Kovács* Mariska kisasszonynyal, dr. *Kovács* István városi orvos kedves nővérével. — *Ritter* Frigyes győri füszerkereskedő eljegyezte *Lindenmayer* Frigyes polgártársunk leányát, *Karolinát.*

— **Kirándulás az Irottkőre.** A szálkövi messzelátó felavatásának emlékére a M. T. E. vasvármegyei osztálya augusztus 5-én ismét kirándulást tesz. Indulás Rohonczról reggel a vasuti vonatok érkezése után. A többi kiindulási pontokról megfelelő időben. Ételek, italok Rohonczról vitetnek fel. Zene is lesz.

— **Kirándulás.** A vasvármegyei turista-osztály meghivása folytán a kőszegi turista-egyesület is augusztus hó 5-én kirándulást rendez az Irottkőre. Ekkor lesz t. i. negyedik évfordulója az irottkői messzelátó felállitásának. A rohonczi és felsőlövői turista-egyesületi tagok ez alkalommal számosan fognak az Irottkőre rándulni, hol a rohonczi korcsmárosok italokat és ételeket fognak kiszolgálni, de lesz ott zenekar is, hogy a fiatalság esetleg tánczhoz is foghasson. Reméljük, hogy ezen ünnepélyre Kőszegről lehető számosan fognak résztvenni, annál is inkább, mert ama kilátótoronynak létesitése első sorban a kőszegi áldozatkész közönségnek és a helybeli turista-egyesület fáraddozásainak köszönhető. Bizonyitsa be tehát Kőszeg város közönsége ez alkalommal is, hogy az Irottkő iránti érdeklődése nem csökkent és csatlakozzék minél tömegesebben az augusztus 5-iki kiránduláshoz, melynek sorrendjét és bővebb részleteit a helybeli turista-egyesület külön értesités utján is köröztetni fogja.

— **Tüzoltó mulatság** a sörház kertben vasárnap, f. é. julius hó 22-en. Kezdete délután 4 órakor. A már váltott belépti-jegyek érvényesek.

— **Fürdővendégek.** A hidegviz-gyógyitó intézetnek a héten érkezett vendégei ezek: Grünwald diszkönyvkötő Sopronból; Rosenox Ede magánzó Kapuvárról; Hegedüs Jánosné magánzónő Kis-Csömötéről; Kováts István birtokos Nagy-Csömötéről; Móga Géza államvasuti tisztviselő Pápáról; Moszl Gusztáv gimn. tanár Kassáról; Stiffler Mária asszony Dörflből; Thaly József ügyvéd Csuzról (Komárom m.), Zimka Nándor kasznár Vörösvárról; Czeke József magánzó Kőszeg. A fürdővendégek összes száma 53.

— **Az első apostol.** Tegnap távozott dr. *Dreiszker* József hidegviz-gyógyitó intézetéből az első gyógyvendég, a mint örömmel értesültünk, teljesen egészségesen. *Róder* Florentin, a ferencziek budapesti vikáriusa az, az első apostol, a ki uj intézetünknek hirét elviszi.

— **Országos vásár.** A Jakab előtt való országos vásár holnap, hétfőn, lesz városunkban megtartva.

— **Becs-Konstantinapolyi** utjában mult vasárnapon délben Kőszeget is érintette *Kurz* Henrik biciklista és itt *Kőszegi* József és *Rusa* Béla urak vendége volt. Csak néhány perczig akart itt tartózkodni, de kellemes társalgás közben elfelejtette e szándékát és két óra hosszat volt itt. Reggel 4 órakor indult el Bécsből és 8 órakor több bécsi kerékpáros társaságában Sopronba érkezett. Itt is szivélyes fogadtatásban részesült és csak ½11 órakor indulhatott tovább, zuhogó esőben ért ide Kőszegre délután 1 órakor. Innen 3 órakor indult és szándéka volt még este Keszthelyre érni, de a szombathelyi kerékpárosok is annyira tartóztatták, hogy első nap csak Vasvárig jöhetett. De ez is igen szép eredmény. *Heiny* Károly, ki különben langeloizi tanitó, 10 nap alatt akar Konstantinápolyba érni és megjegyzendő, hogy Spanyol- és Oroszországon kivül már egész Európát utazta be kerékpáron. Eddig 102,000 kilométer utat tett meg kilencz vakáczió alatt.

— **Elnök nélkül.** A helybeli izraelita hitközség elnöke, *Handley* Vilmos, e tisztességéről lemondott, mire mult vasárnap uj választásra került a dolog. Megválasztották *Popper* Ignáczot, a ki azonban a bizalmat megköszönte és szintén lemondott. Ma ismét választanak és lehet, hogy az eddigi elnököt, — ki csak azért mondott le, mert távozni készült, de most marad, — sikerül megtartani az elnöki széken.

— **Mulatság katona-zene mellett.** A helybeli kereskedelmi kör kerti mulatságán a bálházban aug. 12 csakugyan a soproni katona-zenekar fog játszani. A kertet erre az alkalomra izlésesen fogják dekorálni és egész hosszában elegendő mennyiségü asztalokkal és székekkel ellátni. Ugyanakkor mutatja be magát először a nagy közönség előtt az uj vendéglős, *Frankenberger* János.

— **Fényes lakodalmi ünnep** volt mult kedden Pinkafőn. Ekkor tartotta esküvőjét *Freyberger* Miklós földink az ottani előkelő polgár és iparos, *Kappler* János ur kedves leányával, Emmával. Hosszú kocsisorban kisérte a nagyszámu násznép és Pinkafő előkelő lakossága a fiatal párt a templomba, hol az évekkel ezelőtt itt mint árvaházi viczepraefektus működött, most inczédi segédlelkész, *Dardzs* József tartotta az eskető szertartást. Gyönyörü, hosszabb beszédet intézett a fiatal párhoz a házasság szentségéről és a családi boldogságról. Esküvő után a vendéglő nagy termében fényes lakomára gyültek egybe a nagy rokonság számos tagja és a meghivott vendégek, a kőszegi czigányzenekar pedig a legszebb nótákkal füszerezte a jó vacsorát és a legjobb hangulatban csakhamar a tósztok sorát a vőfély, *Soós* sümegi főszolgabiró kezdette meg, utána *Rattner* Mihály plébános az örömszülőkre mondott felköszöntőt, ezt követték *Koczor* Frigyes és *Kőszegi* József pohárköszöntői. A nagy számmal beérkezett kőszegi üdvözlőtáviratokat lelkesen megéljenezték. Már éjfélre járt az idő, midőn a fiatalság táncra kerekedett, de ki is tartott virradó hajnalig. *Freyberger* Miklós földink immár pinkafői polgár, egy jóhirü börgyár és egy csinos emeletes ház birtokosa. Kivánjuk, hogy uj otthonában jól érezze magát és ne felejtse el mindamellett szülőhelyét sem, hol maradandó jó emléket biztositott magának. Sok szerencsét a fiatal párnak!

— **Búcsuzó.** Szülővárosomból, Kőszegről való távozásom és Pinkafőre történt átköltözködésem alkalmával nem búcsuzhattam el személyesen minden egyes ismerősömtől és barátomtól. Legyen tehát megengedve, hogy jó ismerőseimnek és különösen fiatalkori barátaimnak ez uton mondhassak szivből *Istenhozzád*-ot.

Freyberger Miklós.

---

kétségen kivül megint azok követnek el, kik mint megtestesült turisták, a legnagyobb hegyek megmászása által önmaguk ellen vétenek. Ilynemü sportszerü hegymászásnak megvan a káros következménye is.

Ebből következik, hogy a nyaralóknak, az üdülőknek, a tulajdonképeni sportszerü turistaság nem mindenképpen ajánlható; noha nem tagadhatjuk, hogy mérsékelten és móddal üzve hathatósan befoly a vérkeringés szerveire; valamint, hogy az elhizást is tetemesen gátolja.

Azért, ha falun nyaralunk is, mindamellett csak mozogjunk; még pedig jó sokat és minél gyakrabban és kitartóbban.

Akkor, bizvást mondhatjuk, sem gyomorcsöppekre, sem étvágyébresztőkre, de a legkevésbé altatókra nem lesz szükségünk; mert az első, mi nyaraláskor, ha jól kisétáltuk magunkat, bizton felébredni szokott, a hatalmas, egészséges étvágy, utána pedig jóizü, tartós alvás.

Minthogy pedig már étvágyról van szó, ez alkalommal nagyon megokoltnak találjuk még a t. olvasókat egyre figyelmeztetni; ez az, hogy nyaraláskor, a mennyire csak lehet, tartózkodjanak a városban megszokott sok husevéstől és szeszes italok mértékentúl élvezetétől. Ez kivált az idegeseknek szól és élettani tapasztalatokon alapszik.

Ugyanis a legujabb időben azt tapasztalták, hogy a fehérjéknek emésztése folyamata közben bizonyos bomlásos termékek keletkeznek, melyek adott körülmények közt az idegrendszerre igen károsan hatnak. Ilyen bomlásos termékekre, kivált a huseledelek adnak alkalmat; mig ellenben a növényországból származó eledelek nem szülnek olyan termékeket, de különben is faluhelyen könnyebben és mindig friss állapotban kaphatók lévén, egyszersmind könnyebben emészthetők is. Ily étkezés mellett nemcsak az emésztés folyamata lesz sokkal szaporább, de ennek folytán a jó kedv és jólérzés is tetemesen gyarapszik.

Valóban a nyaralásnak az a fő feladata, hogy a városból elköltözve, a vidéki táj folytonos szemlélete és a falusi életmód fesztelen követése által, mindenekelőtt a kedvre hassunk, ezt fölviditsuk; a lélek pedig, az anyagi gondok békói alól felszabadulva, magasztosabb czélok felé törjön. E tekintetben a tapasztalatra hivatkozva, ideges személyeken talán egyedül ez az eljárás az oka, hogy rajtuk a nyaralás oly szembetünő változásokat tud előidézni.

A szabad természet magában véve nem orvosság; azzá csak ugy lesz, hogy benne a városi élet elismert ártalmait legkönnyebben kikerülhetjük.

— **Hirdetmény.** A nmgu m. kir. pénzügyminisztérium 46903/894. sz. rendelete folytán közzé teszem, hogy az osztriai értékü 20 kros ezüst váltópénz, s az osztriai értékü 4 kros rézváltópénz törvényes forgalmon kivül helyeztetnek. Ezen érmek tehát csak 1894. évi deczember 31-ig fogadandók el a magánforgalomban; ezen időn túl 1895. évi deczember 31-ig ezen érmeket csakis az állami pénztárak s hivatalok fogják elfogadni; — ezen végső határnapon túl pedig ezen érmek sem fizetésképpen el nem fogadtatnak, sem át nem váltatnak.

Kőszeg, 1894. julius 17-én.

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város képviselő testületének 1894. évi julius hó 5-én 2511. sz. alatti határozata alapján ezennel közzététetik, miszerint a városi erdőkben a gombaszedés meg van ugyan engedve, de csak a szálas erdőkben és csakis a helyi lakosoknak, más községbeli lakosoknak a gombaszedés szigoruan megtiltatott. Tiltva van egyáltalán mindenkinek az ifju ültetvényekben az eperszedés és az azokban való járáskelés. E tilalomnak áthágói ellen az erdőtörvény idevonatkozó büntető szakaszai teljes szigorral alkalmaztatnak.

Kőszeg, 1894. julius 14-én. *Tipka Ferencz,*
polgármester.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város pénztári hivatala által ezennel közhirré tétetik, hogy a hivatalos órák alatt még a következő fanemüek fognak eladatni:

Alsó-erdőben:

47·5 méter öl fenyőhasábfa . . . . á) 6 frt 50 kr.
16·5 „ „ tölgydorongfa . . . . á) 7 „ — „

Steinerviertl:

67 méter öl uyindorongfa . . . . á) 2 frt — kr.

Kőszeg, 1894. évi julius hó 21-én.

Városi pénztár-hivatal.

— **Tűz.** Tegnap délután 2 óra tájban tüzilárma riasztotta fel csendes városunkat. A városi alsó téglavetőnéi mutatkozott a füstfelleg s abba az irányba sietett mindenki, a tüzoltóság, kiváncsiak tömege kifelé. Az egyik lakóházhoz csatlakozó száritó felső végén támadt a tüz, mely ugylátszik rakva volt. A téglamester csekély gabonáját halmozta ott fel s ez szemet szurhatott valami haragosának, ki szikrát vetett közéje. A gabona 15—20 keve kivételével, melyet hamarjában kirántottak, kevés cserépanyag s az épület teteje elégett. A szomszédban felhalmozott fát, s a melléképületeket a tüzoltóknek sikerült megmenteni. A kár nagyobb részét a város szenvedi, de a szegény téglamester egy évi fáradságának gyümölcsét, kenyeret vesztette.

— **Csendőrség.** Lékán a csendőrség részére már elkészitették a laktanyát. A fiu-iskola mellett levő rozzant községházat alakittatták át e czélra az uradalom költségén.

— **Lapok másodkézből.** A *Lenner*-kávéházban az *Egyetértés* és *Pesti Hirlap* czimű lapok másodkézből kaphatók.

— **Hirdetmény.** A lembergi általános országos kiállitás magyarországi lengyel helyi-bizottsága f. é. augusztus hó 12-én Krakkó és vierliczkai sóbányák meglátogatásával kapcsolatos 8 napra tervezett lembergi kirándulást rendez, mely kirándulásra a fővárosi iparosok köre megkeresése folytán oly megjegyzéssel hivjuk fel kamarakerületünk érdekelt köreinek figyelmét, hogy ezen társas kirándulásra kamaránk is fogad el bejelentéseket, s megfelelő előpénz lefizetése mellett a jelentkezőknek ideiglenes részvételi igazolványt állit ki. A részvételdij, a közös rendezési költségeket beleértve, a következő utiránuyra nézve, u. m.: Budapest—Galantha—Zsolna—Zwardon—Zey—Onsch—Krakkó—Lemberg—Luvoczne—Munkács—Szerencs—Budapest, oda vissza: I. osztály 31 frt, II. osztály 22 frt. Indulás Budapestről (keleti pályaudvar) f. é. augusztus 12-én ezte 7 órakor külön vonaton.

Kelt Sopronban, 1894. évi julius hó 12-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** Ez évi augusztus hó folyamán Debreczenben országos tanszerkiállitás fog rendeztetni. A kiállitási szabályzat főbb pontjai a következők: 1. Bejelentések f. é. augusztus hó 1-éig eszközlendők. 2. A kiállitandó tárgyak legkésőbb f. é. augusztus hó 10-éig küldendők be. 3. Térdijak: egy m² falterület 2 korona, egy m² asztalterület 4 korona, egy m² szekrényterület 6 korona. 4. A kiállitás tartama alatt az igazgatóság eladásokat és megrendeléseket is közvetit. 5. A postai levelezések „az 1894. évi országos tanszerkiállitás ügyében portómentes" fölirattal ellátva, dijmentes; valamint a kiállitási tárgyak is a m. á. v. által dijmentesen szállittatnak vissza. Miről az érdekelt kereskedő- és iparoskköröket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a kiállitást illető mindennemü felvilágositás Váutsa György kiállitási titkártól (Debreczen, kereskedelmi akadémia) nyerhető.

Sopron, 1894. évi junius hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Csarnok.

Az öngyilkos-jelöltek.

Tragikomikus történet.

— Irta: Mártonffy Imre. —

Aranka visszafojtott lélekzettel hallgatózott. Ma lesz utolsó találkozása kedvesével.

Aladár nála volt reggel kisirt szemekkel, szétdult hajjal és kijelenté, hogy nincs pénze, a lakbért nem tudja megfizetni. Ekkor közösen elhatározták, hogy még egy mentő eszközt felhasználnak. Aladár ugyanis elmegy atyjához, megkérleli, hogy adjon pénzt, legalább 200 frtot, mert ennyire mulhatatlanul szükségük volna.

Aladár üres gyomorral és mély sóhajokkal távozott, megcsókolá Arankát, mint az ily ünnepélyes alkalommal szokás, aztán lassan imbolygott le a lépcsőn.

Még korán reggel volt. Az utczán az első kocsik robogtak végig, félretaposott czipőjü Ludvércz Abrisok lapultak meg a zárt kapuk mellett, egy-egy „milimári" pedig illetéktelen elkeresztelést visz végbe a kannák tartalmával.

Ezalatt a fiatal leány kétségbeesetten roskadt a karszékbe. Térdei remegtek a félelemtől és arcza kikelt a szinéből. Nem volt ereje, hogy felkeljen és a szobát takaritsa. Végre feltápaszkodott, de ismét az ágyra dőlt és koserveseu zokogott. Vajjon Aladárnak sikerült-e megengesztelni atyját? Vajjon minő hirt hoz?

* * *

Néhány óra mulva Aladár halkan kopogott kedvese ajtaján. Aranka remegve nyitotta ki, de látva annak kétségbeesett arczát, nem merte kérdezni, hogy a dolog miképen lett megoldva. Sejtette, hogy komoly akadályokba ütközött vállalatuk és hogy mindkettőjük reménye a sempontig szállt alá. Vége mindennek!

A jó Isten mégsem igazságos, mert az ily jólelkü és józan életü szerelmes pár jobb sorsot érdemelt volna.

Eközben Aladár az ágyra ült és nyugodt hangon mondá el küzdelmeit, a fogadtatást atyja részéről és végső elhatározását.

Az öreg a legnagyobb udvariassággal fogadta fiát, épp reggelinel ült és Aladárt is megkinálta. De ő visszautasitotta, bár gyomra rendkivüli módon csikorgot, és korgott az ürességtől s szemei epedve pillantottak az illatos paprikás csirke és karcsu neszmélyi felé. Aztán elkezdtek, zsörtölődni. Aladár előhozta Aranka iránti nagy szerelmét, abban a reményben, hogy atyját megindítja vele, de az öreg fejét rázta és gunyos mosolylyal felelé, hogy a fiatalok rövideszüek, Aladár pedig dőre balek, leánybolond, szemfényvesztő, könnyelmü.

De mindez még nem volt elég. Midőn Aladár a pénzkérdésre tért át, ekkor erősen felpattant az öreg szemére lobbantotta, hogy örökösen csak pénzt szivatyuz, inkább Csucsos Pannát, a gazdag parasztgazda leányát venué el, kinek szülei két kézzel várják, szemére vetette továbbá, hogy neki fiui kötelessége engedelmeskedni és hogy olyan leánynyal, mint Aranka, sohase lehet boldog, mert az előbb-utóbb megcsalja. Szent ég! megcsalja. Ő! Az ő drága Arankája! Azután elnevezte szerelmét éretlen fiatalos esztelenségnek, olyannak, mint a harmadnapos hideglelés.

Aladás hallva Arankájára szórt sértéseket, arcza lángvörös lett, felugrott, kezét ünnepélyes esküre emelve félörülten kiálta atyja felé:

— Uram! Én elhagyom önt! Az ég a tanum, hogy ártatlan vagyok. Majd megbánja ön azt mit velem szemben tett!

Az apa jóizüen kacagott s egy pohár bort hörpintett le. Aztán behivta inasát, hogy a félbolond fiunak mutassa meg az ajtót.

Aranka heves zokogásba tört ki és köténye széleivel szárítgatta könnyes szemeit. Majd szép formás lábaival izgatottan toporzékolt.

Aladár is elérzékenyült és kedvesét átölelte, oly nagyon szerette, hogy nem birt róla lemondani. Ezután két nagy csomagot vett elő zsebéből.

Aranka azt hitte, hogy valami izletes reggelihez foghatnak, de valósággal elrémült, midőn látta, hogy kedvese két vadonatuj revolvert vesz elő.

— Honnan vetted ezeket, kérdé halk, remegő hangon.

— Az egyik az enyém, a másikat egy barátomtól vettem kölcsön. Egész uj még, testvérek közt is megér 14 frtot.

A leányka épen azt akarta mondani, hogy minek ez a hiábavaló fáradság, de Aladár nyugodtan folytatá:

— Most pedig drága angyalom lefekszünk az ágyba, midegyikünk egy revolvert a kezébe vesz, s ha azt mondom egy, kettő, három! — akkor belövünk a szájunkba.

A leány borzadva nézett kedvesére.

— Miért a szájunkba? kérdé szorongva.

— Mert ott legbiztosabban talál a golyó.

— De ha elhibázom?

— Az nem baj, az esetben késsel végezzük ki magunkat.

Aranka ujabb kifogásokat keresett, de a fiatal ember leült az asztalhoz és balkezét a fejére támasztva a következőket veté papirra:

— Véghetlenül szeretjük egymást és közös elhatározással önkényesen vetünk véget életünknek. Egyikünk se oka annak, hogy távoznunk kell a földről, szemünkre egymásnak e tekintetben semmit sem vethetünk. A barbárszivü atya oka a kettős öngyilkosságnak. A sors másképp határozott . . . Az egyik revolver G. barátomé és a ki megtalálja legyen szives neki átadni, a másikat végrendeletileg házigazdámnak hagyom. Mint láthatni, igen finom fegyver, ezüttel van kiverve, tehát megér vagy 200 frtot. Végső óhajunk, hogy közös koporsóba temessenek el. Erre a czélra, a házi gazdát megbizom, hogy minden ingóságot adjon el, mit e szobában talál. Aladár.

A leányka elolvasva az irást, halotthalványnyá lőn és nem birt egy szót se szólni. Azután lefeküdtek egymás mellé, e még egyszer egymás szemeibe néztek — utoljára.

Aladár csak egy csókot akart kedvese ajakára adni, de ez bucsuzásra kevés volt, mert kettő három lett belőle, sőt a szemekre, a két arczára is jutott egy-egy csattanós csók.

Meg voltak nyugodva most, végre kezükbe vették a revolvert és a csöndes szobában kisértetiesen hangzottak e szavak:

— Egy, kettő, három!

De durranás nem hallatszott. Egyik se lőtt.

E pillanatban Aranka felkapta fejét és mondá:

— Gyáva! nem volt bátorságod ugy-e?

— És neked? kérdé Aladár.

Ezzel mindketten kiugrottak az ágyból. Aranka izgatottan járt alá s fel a szobában. Azután magára vette kendőjét és mondá:

Isten önnel uram, éljen boldogul, én hazamegyek anyámhoz!

— Én pedig atyámhoz, mormolá Aladár és zsebrevágva a revolvereket, távozott.

* * *

Délután a házigazda bevetődött a lakásba, hogy végre megkapja a lakbért, melyet már két hete kellett volna Arankának lefizetnie. Az asztalon talált egy irást melyet elolvasott és aztán a rendőrséghez vitt, hogy ez kideritse, hol lehet a két öngyilkos holtteste s hogy a végrendeletileg neki hagyományozott revolvert erélyesen nyomozza.

De a rendőrség tapintata és erélye kárba veszett, mert se a hullákat, se a revolvereket nem találták meg. Hát a lakbér házi uram? Ennek is ütheti bottal anyomát.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállitó) **selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül** szállit: **fekete, fehér és azines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen,** sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szerkesztői Üzenet.

H. I. Doroszló. Az emlitett közleményben meg van mondva, hogy Haramia István egyleti jegyző inditványozza stb., minélfogva az aláirás: „Haramia István egyleti elnök" nem olyan hiba, a mely szót érdemelne. Különben itt helyreütjük.

Irodalom.

— **Előfizetési felhivás** a magyar tanitók és tanitónők ezredéves albuma czimű műre. A magyar tanitók és tanitónők ezredéves albuma a jelenleg élő tanitóvilág kiválóbbjainak fénynyomatú arczképeit és tárgyilagos életrajzait fogja tartalmazni. Ehhez képest két részből fog állani u. m. 1. A fénynyomatú arczképek és 2. Az életrajzi szöveg gyűjteményből. E mű a következő pontokban foglalható röviden össze: 1. Az ezredéves nemzeti ünnepélyen egyik bizonyitéka legyen a magyar tanitóság intelligenciájának, erkölcsi és szellemi erejének, hazafias törekvéseinek és modern képzettségének s mint ilyen a tanitóság tekintélyét a társadalom előtt emelje. 2. Maradandó emléke legyen a hasa különböző részein működő, egy czélra, az összetanitóság javára törekvő kartársaknak. 3. Adattár legyen a késő utókor előtt is, melyben feltalálhassa a ma élő nemzedék nevesebb tagjainak arczképét és tárgyilagos hűséggel irott életrajzát. E tekintetben a mű eltérő lesz minden eddig megjelent Plutarch-féle arckép, vagy életrajzi gyűjteménytől, mert itt a czél nem az, hogy több, kevesebb érdemet szerzett egyének feldicsértessenek. Ezt a művet nem a hiuság hozza létre, hanem komolyan felfogott osztályérdekek és nemzeti kultur, szempontok. Olyan életrajzok lesznek e műbe foglalva, a minőket bárki is, minden tartózkodás nélkül önmaga megirhat magáról. Hiteles adatok, az életküzdelmek és eszményekért való törekvések, sikerek és csalódások hű és czifrázat nélküli leirása: erre van nekünk szükségünk. Olyan gyűjteményt akarunk létrehozni, melyből a késő utódok is megtanulhassák, mint kell pályáért és eszményekért küzdeni s félreismerve, nem méltányolva, csüggedés nélkül haladni tovább a tevékenység utján, mely a nemzeti nagysághoz vezet! A mai generáczió küzdelmeit vivó nemzedéket örökitendi meg ez a mű. Lesznek benne, akik nagynévre tettek szert, kortársaik és társadalomtól körülrajongva, magas piedestálra emelkedve élnek, és lesznek egyszerübb, kisebb körben élő, de a maguk tevékenységének kisebb mezején nem csekélyebb buzgósággal és kitartással működő egyének. Lesznek fényes sikereket elért bajnokok s lesznek csalódottak, kik görnyedező vállal, de nem lankadó ügyszeretettel haladnak, törve, porhanyitva az utódok előtt a pálya rögeit. Ezek a különbségek szépen meg fogoak férni abban a könyvben, mert aki hű a kicsinyben s az akit tángesze széles tett mezejére hivott: azok mi köztünk, mint pályatársak nem különböznek, egymást nem szégyelhetik, mert egy czélra kell törniök s egymás munkáját kell kiegészíteniök. A „Magyar tanitók és tanitónők ezredévos albuma" nagy quart alakban, finom vastag papiron jelen meg. Egy-egy oldalon a beküldött fényképek alakjához aránylag több arczképpel. Az egyes részletek havonta, diszes fedélboritékban küldetnek szét az előfizetőknek s 1895. decz. 31-re az egész mű be lesz fejezve. Előfizetési feltételek a következők: A jelentkezés alkalmával lefizetendő az első részlet: 3 forint. 1895. febr. 1-ig a második részlet: 3 forint. 1895. szept. 1-ig a harmadik, vagyis utolsó részlet: 3 forint. Igy tehát az előfizetőknek az egész mű 9 frtba fog kerülni. Bolti ára 12 frt lesz. — Gyűjtőknek 12 példány után egy tiszteletpéldányt, kevesebb után aránylagos kedvezményt ajánlunk fel. Megjegyezzük végül, hogy mivel a kiadást nem üzletemberek, hanem csupán a „Tanügy" pénztára eszközli: a mű csak az esetben jöhet létre, ha legalább a nyers kiadás előfizetésekkel fedezve lesz. A tiszta haszon fele a „Magyarországi tanitók Arvaháza" és az „Eötvös-alap" javára fog elszámoltatni. Felkérünk ezek után minden kartársat, hogy hacsak tehetsége engedi: sziveskedjék ezen mű létrehozatalát előfizetése és előfizetők gyűjtése által lehetővé tenni. Minden megkeresés Békésre, „Tanügy" szerkesztőségébe küldendő. Békés, 1894. julius havában. A kiadóhivatal és szerkesztőség nevében: *Vaday József.*

— **A „Külföld“** czimű érdekfeszitő igen diszes hetilap legujabb száma Roscher Vilmos arczképét hozza magas szárnyalásu vezérczikk kiséretében. Azonkivül Zola „Lourdes“ regényének közli miud nagyobbszerüen fejlődő folytatását és Ouidának hires regényét „Svrlin-t“. Holger Drachmann gyönyörü költeménye a „Nirvána“ nagy hatással van a lélekre. Többi változatosabbnál változatosabb czikkei és novellái pedig igen élvezetes olvasmányt nyujtanak. A lap szerkesztői Csorhalmi H. Irén Gerő Attila nem sajnálnak semmi fáradtságot, hogy e lapot minden tekintetben kiválóvá tegyék. Kivánatra mindenki ingyen és bérmentve kap mutatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utcza 15. I. em. Melegen ajánljuk e meltó feltünést keltő lapot előfizetőink figyelmébe.

— **„Az 1848—49-iki szabadsagharcz története“** czimű illusztrált vállalatból most jelent meg a 16-ik füzet, a melyben Gracza György az utolsó erdélyi országgyülésnek lefolyását és unió-törvény elfogadását irja meg rendkivül élénk szinekkel. A nagybecsü munka ez a részlete is olyan mint egy érdekfeszitő történeti regény. A füzet illusztráció is igen érdekesek. Ismét több olyan képet hoz, a mely eddig még sem jelent meg. A képek a következők: A Württemberg-huszárok hazaszökése Gácsországból. — Gaal Sándor, a székely honvédség szervezője. — Eredetije az orsz. ereklye muzeumban. Gis Bethlen Gergely. — (Egykorú rajz.) Határőrvidéki katona. — (Zágrábban készült egykorú rajz.) Gr. Véczey Károly honvédtábornok. — (Egykorú aquarell után.) Gábor Áron, honvédeket toborz kézdi Vásárhelyen. — (Nagy Lázár olajfestménye után.) Az osztrák hadsereg főbb szereplői. — (Egykorú arczképek után.) Bonis Samu kormánybiztos. — (Egykorú rajz.) A forradalmak idején megjelent gúnykép. Elsőrendü vitézségi honvéd érdemrend. — Gáspár András honvédtábornok. — (Egykorú olajfestmény után.) Dessewffy Arisztid, honvéd-tábornok. (1848-iki arczkép.)

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt.	—	krtól	7 frt.	20	kr-ig.
Rozs	„	5 „	60	„	6 „	—	„
Árpa	„	6 „	—	„	7 „	—	„
Kukoricza	uj	5 „	50	„	5 „	80	„
Zab	„	6 „	50	„	6 „	80	„

		frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	—	100 kilo burgonya	1	85
„ II.	„	14	80	Marha zsir	1	10
Rozsliszt I.	„	13	50			kr.
„ II.	„	11	50	Marhahus . 1 kilo		48—56
Buzakorpa	„	5	25	Disznóhus . „		56—60
Rozs „	„	5	—	„ zsir . „		68
Köleskása	„	13	50	Borjuhus . „		60—80
Dara	„	16	—	Birkahus . „		36
Árpa dara	„	8	—		frt.	kr.
Széna	„	2	70	1 méteröl bükkfa	14	—
Szalma	„	1	52	„ „ dorong	11	—
				„ tölgyfa	9	40
				„ „ dorong	7	60

Vasuti menetrend.

Klm	Állomások.		az vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal		
	Középeurópai idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	4^{50}	11^{55}	6^{10}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{03}	12^{00}	6^{24}
12	Német-Gencs	(m. h.)	6^{10}	12^{24}	6^{41}
18	**Szombathely**	érk.	5^{22}	12^{39}	6^{56}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{40}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{56}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{48}	8^{13}
18	**Kőszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	8^{26}

Csak kedden és pénteken, nyáron azonkivül még minden vasár- és ünnepnapon is közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.42	reggel	7.35	d. u.	12.44	este	10.53
Vép	„	2.58	„	7.48	„	12.56	„	10.06
Sárvár	„	3.28	„	8.12	„	1.22	„	11.31
O.-Asszonyfa	„	3.47	„	8.26	„	1.37	„	11.46
Kis-Czell	reggel	4.26	„	8.48	„	2.30	„	12.10
Győr	d. e.	10.34	„	10.34	„	5.02	„	2.35
Rpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	1.25	este	7.50	„	7.10

Budapestről.

Budapest	ragg.	8.30	d. u.	2.05	este	8.30	d. u.	2.05
Győr	d. e.	11.35	„	5.07	„	2.09	„	5.55
Kis-Czell	d. u.	1.54	este	6.53	„	4.11	este	9.39
O.-Asszonyfa	„	2.14	„	7.12	„	4.32	„	9.07
Sárvár	„	2.26	„	7.24	„	4.45	„	9.24
Vép	„	3.52	„	7.47	reggel	5.12	„	9.56
Szombath. é.	„	8.04	„	7.58	„	5.25	„	10.12

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg.	4.00	reg.	5.52 d. e.	9.01 d. u.	4.39
Acsád	„	4.18	„	6.07 „	9.18 „	4.55
Bécsbe érk.	„	9.00	„	9.40 d. e.	1.54 „	8.58

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e.	11.07	este	7.05	éjjel	12.51
Dömötöri	„	11.23	„	7.27	„	1.10
Molnári	„	11.32	„	7.41	„	1.21
Vasvár	„	11.40	„	7.51	„	1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u.	12.25	„	8.47	„	2.19
N.-Kanizsára érk.	„	1.34	„	10.15	„	3.42

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	ragg.	5.38	d. u.	3.12	este	8.05
Kis-Unyom	„	5.51	„	3.25	„	8.17
Egyházas-Rádocz	„	6.05	„	3.39	„	8.30
Körmend	„	6.19	„	3.52	„	8.42
Csákány	„	6.35	„	4.05	„	8.57
Rátót	„	6.45	„	4.15	„	9.06
Szent-Gotbárd	„	7.09	„	4.33	„	9.26
Gyanafalva	„	7.33	„	4.50	„	9.44
Gráczba érkezik	d. e.	10.25	este	7.34	„	—.—

Kanizsa felöl Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.	2.05
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	„	2.15	„	7.22	„	3.15
Győrvár	„	2.39	„	8.08	„	3.38
Molnári	„	3.14	„	8.17	„	4.05
Dömötöri	„	3.27	„	8.28	„	4.15
Szombathelyre ér.	„	3.47	„	8.45	„	4.21

Bécs felöl Szombathelyre indul.

Bécs	ragg.	7.20	délb.	1.35	d. u.	5.05	est.	7.40
Acsád	„	10.41	„	6.21	„	9.08	éj.	12.20
Szombath. é.	„	10.55	„	6.40	„	10.22	„	12.37

Grácz felöl Szombathelyre érkezik:

Grácz	délb.	—.—	ragg.	8.10	este	6.21
Gyanafalva	reggel	5.46	„	10.56	„	9.10
Szt-Gotthárd	„	6.03	„	11.11	„	9.15
Rátót	„	6.23	„	11.22	„	9.25
Csákány	„	6.34	„	11.39	„	9.42
Körmend	„	6.50	„	11.53	„	10.04
Egyházas-Rádocz	„	7.08	„	12.08	„	10.17
Kis-Unyom	„	7.16	„	12.22	„	10.29
Szombathelyre érkezik	„	7.28	„	12.36	„	10.41

850/94.

Póthirdetmény.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint a Zigling Anna pörgölini lakos végrehajtatónak Zigling Pál pörgölini lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt s járadék iránti végrehajtási ügyében 784/94. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a pörgölini 25. sz. tjkvben felvett 30. hrsz. 90. összeirási sz. egész ház, udvar és kertre 415 frt a pörgölini 281. sz. tjkvben felvett 663/1. hrsz. egész szántóra 34 frt, -- a pörgölini 593. sz. tjkvben felvett 311. hrsz. egész szántóra 4 frt, végül a pörgölini 812. számu tjkvben felvett 780 hrsz. egész szántóra 22 frt kikiáltási árban

1894. évi julius hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára

kitüzött árverés az 1881. LX. tcz. 167. §-a alapján Maudl Mihály pörgölini lakos végrehajtató erdekében is 59 frt 02 kr. tőke követelése és járulékai kielégitése végett megtartatni fog.

Kőszeg, 1894. április 2-án.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Gerhauser József,
kir. aljbiró.

Bálházat-átvétel.

Teljes tisztelettel

tudatom a nagyérdemü közönséggel, hogy a

kőszegi bálházat

augusztus 5-én át fogom venni.

Minden igyekezetem arra fog irányulni, hogy m. t. vendégeimet **izletes ételekkel, a legjobb minőségü borokkal,** valamint friss jó **sörrel** szolgáljam ki.

Pontos és figyelmes kiszolgálásról mindig gondoskodva lesz.

Mély tisztelettel

Frankenberger János,
vendéglős.

Zsir-eladás.

Friss, jó disznózsir 5 kilától kezdve kilánként 66 kr.

Perkovits Ferencznél.

784/94.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Zigling Anna** pörgölini lakós végrehajtatónak **Zigling Pál** pörgölini lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén lévő Pörgölin községben fekvő a pörgölini 25. sz. tjkvben felvett 30 hrsz. 90 összeirási számu egész ház, udv. r és kert 415 frt a pörgölini 281. sz. tjkvben felvett 663/1 hrszámu egész szántóra 34 frt, a pörgölini 593 sz. tjkvben felvett 311. hrszámu egész szántóra 4 frt, végül a pörgölini 812. sz. tjkvben felvett 780 hrsz. egész szántóra 22 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést annak megjegyzésével, hogy az árverés által a pörgölini 281. sz. tjkvben felvett 663/1 hrsz. ingatlanra C. 1. 2. alatt **Zigling Ferencz** és neje szül. **Baumgartner Erzsébeth** pörgölini lakosok javára bekeblozett eletfogytiglani haszonélvezeti jog nem érintetik elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi julins hó 27-ik napján d. e. 10 órakor a pörgölini községben

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 41 frt 50 krt. 3 frt 40 krt 40 krt és 2 frt 20 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen 1894. évi május hó 4. napján.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Dreiszker József

Hidegvizgyógyintézete

a szépen kies fekvésü *Kőszeg* városában (Vasmegye) ¾ óra vasuttal Szombathelytől. Rendszere **Prisnitz** és **Kneipp**. Nyitva egész éven át.

Teljes ellátás, lakás vizkurával együtt hetenkint 25 frt.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Kotányi-féle

OJÁS COGNAC

a legfinomabb cognac és egészen friss tojás sárgájából orvosi felügyelet mellett készittetik.

Kotányi-féle tojás cognac

hivatalos nyilatkozat szerint kifogástalan minőségü anyagokból készittetik.

A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek és kórházak bizonyitják, hogy a Kotányi tojás cognacja üdülő, vérszegény, tüdő- és gyomor-betegeknél, úgy szintén gyengélkedőknél a legjobb sikerrel alkalmaztatik.

Kotányi tojás cognacja

csakis kifogástalan jó minőségü anyagokból van összeállitva, melyekben a szervezetnek szükségeltető könnyen emészthető legkiválóbb tápanyagok együtt vannak.

Főraktár Kőszegen:

Grastyán József

füszerkereskedésében.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.